

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 250, 251 IR 252 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 250, 251 IR 252 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTŲ
(toliau – Įstatymo ir Nutarimo projektai)

TAP-22-832; TAIS Nr. 22-5356(2)

TAP-22-831; TAIS Nr. 22-5357(2)

2022-05-26 Nr. NV-1458

Vilnius

Projekto rengėjas: Teisingumo ministerija.

Projekto tikslas - išplėsti baudžiamosios atsakomybės ribas už teroristinius nusikaltimus, kuriais kėsiniama į asmens fizinę neliečiamybę; kai siekiama stipriai įbauginti gyventojus arba rimtai destabilizuoti ar sunaikinti pagrindines politines, konstitucines, ekonomines ar socialines šalies ar tarptautinės organizacijos struktūras, taip pat kai teroristiniams tikslams pasiekti gali būti užgrobti ne tik laivai ar orlaiviai, bet ir kitos viešojo ar krovinio transporto priemonės.

Esama situacija

2021 m. liepos 19 d. Teisingumo ministerija gavo Europos Komisijos (toliau – Komisijos) oficialų pranešimą dėl Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūros Nr. INFR(2021)2087 dėl 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičiančios Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičiančios Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (toliau – Direktyva (ES) 2017/541), netinkamo perkėlimo ir įgyvendinimo Lietuvos nacionalinėje teisėje (toliau – oficialus pranešimas).

Komisijos nuomone, Lietuva neįvykdė savo įsipareigojimų, susijusių su Direktyvos (ES) 2017/541 2 straipsnio 3 dalies, 3 straipsnio 1 dalies b, c ir e punktų, 24 straipsnio 2 ir 3 dalių bei 25 straipsnio perkėlimu į nacionalinę teisę.

Įvertinus Komisijos oficialiame pranešime nurodytas minėtų Direktyvos (ES) 2017/541 straipsnių perkėlimo į nacionalinę teisę spragas, sutinkant su Komisijos identifikuotomis Direktyvos (ES) 2017/541 3 straipsnio 1 dalies b, c ir e punktų perkėlimo į nacionalinę teisę spragomis, užtikrinant visapusišką nacionalinės teisės atitikį minėtuose Direktyvos (ES) 2017/541 straipsniuose įtvirtintoms nuostatoms, parengtas Įstatymo projektas.

Įstatymo projektu siūlomi BK pakeitimai preliminariai yra suderinti su Europos Komisijos ekspertais, atsakingais už Direktyvos (ES) 2017/541 nuostatų įgyvendinimo kontrolę.

Projekto esmė. Tikslinama:

- BK 250 str. 2 d. įtvirtinto nusikaltimo sudėtis, kuri apims bet kokį pasikėsinimą į asmens fizinę neliečiamybę, t. y. ir nežymaus sveikatos sutrikdymo požymį.

Pagal galiojančio BK 250 straipsnio nuostatas yra taikoma baudžiamoji atsakomybė už teroristiniais tikslais nesunkiai sutrikdytą sveikatą vienam ar daugiau žmonių arba sukeltą pavojų daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai. Komisijos vertinimu, minėta nuostata yra nepakankama, nes pasikėsinimas į asmens fizinę neliečiamybę teroristiniais tikslais, sukėlęs, pavyzdžiui, nedidelį aukos sveikatos sutrikdymą į BK 250 straipsnio taikymo sritį nepatenka, o tai neatitinka Direktyvos (ES) 2017/541 3 straipsnio 1 dalies b punkto, pagal kurį baudžiamoji atsakomybė turi būti taikoma už bet kokį pasikėsinimą į asmens fizinę neliečiamybę, nepriklausomai nuo faktinių pasekmių aukos sveikatai.

- BK 251 str. 1 ir 2 d., pagal kurias šiame straipsnyje įtvirtintas nusikaltimo dalykas apims ne tik orlaivį, laivą arba stacionarią platformą kontinentiniame šelfe, bet ir kitas viešojo ar krovinio transporto priemones.

Galiojančio BK 251 straipsnis reglamentuoja baudžiamąją atsakomybę už orlaivio, laivo ar kitos viešojo ar krovinio transporto priemonės arba stacionarios platformos kontinentiniame šelfe užgrobimą. Šio straipsnio 1 ir 2 d. vardijant tam tikrus nusikalstamų veikų požymius, nei kita viešoji, nei krovinio transporto priemonė nėra minimos, todėl toks teisinis reguliavimas neatitinka Direktyvos (ES) 2017/541 3 straipsnio 1 dalies e punkto nuostatų.

- BK 252 str. 1 d. įtvirtinto nusikaltimo sudėtis, pagal kurią baudžiamoji atsakomybė už žmogaus pagrobimą įkaitu kils ne tik tam, kuris pagrobė ar laikė pagrobtą žmogų ir už paleidimą reikalavo iš tarptautinės viešosios organizacijos, valstybės ar jos institucijos atlikti bet kokią veiksmą ar susilaikyti nuo veiksmų, bet ir tam, kuris pagrobė ar laikė pagrobtą žmogų, siekdamas labai įbauginti visuomenę ar jos dalį arba destabilizuoti ar sunaikinti svarbiausius valstybės konstitucinius, politinius, ekonominius ar socialinius darinius ar tarptautinę viešąją organizaciją.

Derinimas.

Įstatymo projektas su Generaline prokuratūra, Nacionaline teismų administracija, Vidaus reikalų ministerija ir Policijos departamentu prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos suderintas be pastabų.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė, įvertinusi Įstatymo ir Nutarimo projektų atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, pateikė pastabą ir pasiūlymą dėl Įstatymo – Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 250 straipsnio 2 dalies pakeitimo – projekto, 2022 m. gegužės 12 d. išvadoje Nr. NV-1311.

Valstybės biudžeto poreikis ir nauda visuomenei

Įstatymo projektu siūlomiems Baudžiamojo kodekso pakeitimams įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

Siūlomomis teisinio reguliavimo nuostatomis bus užtikrinta veiksmingesnė kova su teroristiniais nusikaltimais.

Atitiktis Vyriausybės programai.

Projektas atitinka Aštuonioliktosios Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Dalykinio vertinimo išvada.

Siūlome įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabą Įstatymo projektui, Projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės posėdyje.

Vyresnysis patarėjas

Artūras Norkevičius